

**ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
ПРАВОСЛАВНОГ БОГОСЛОВСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Предмет: Реферат Комисије за избор у звање ванредног професора за ужу научну област **Систематска теологија/ тежиште истраживања: Екуменско богословље**, са пуним радним временом.

Одлуком Изборног и Наставно-научног већа Православног богословског факултета Универзитета у Београду (број 0104-163/3) од 18. 03. 2021. године о расписивању конкурса и Решењем о образовању комисије за припрему реферата за избор у звање ванредног професора за ужу научну област **Систематска теологија/ тежиште истраживања: Екуменско богословље** (број 0205-280/3) од 01. 06. 2021. године изабрани смо у Комисију за припрему реферата о пријављеним кандидатима за избор у звање ванредног професора за ужу научну област **Систематска теологија/ тежиште истраживања: Екуменско богословље**, са пуним радним временом.

После детаљног увида у предложени конкурсни материјал имамо част и задовољство да Изборном и Наставно-научном већу Православног богословског факултета Универзитета у Београду поднесемо следећи:

РЕФЕРАТ

На расписани јавни конкурс, објављен у публикацији *Послови* од 19. маја 2021. године, пријавио се један кандидат, који је уз молбу уредно приложио сву конкурсном предвиђену документацију. Пријављени кандидат је **др Раде Кисић**, ванредни професор Православног богословског факултета Универзитета у Београду.

Кандидат: проф. др Раде Кисић

1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Раде Кисић је рођен 21. децембра 1977. године у Требињу, где је завршио основну школу и гимназију „Јован Дучић“. Након завршене средње школе, у септембру 1997. године уписује студије на Православном богословском факултету. Основне студије завршава 2004. године са просечном оценом 9,17.

У октобру 2004. године уписао је докторске студије на Католичком теолошком факултету Вестфалијског Вилхелмовог универзитета у Минстеру. Током ових студија стипендиран је од стране фондације *Renovabis* и Министарства вера Владе Републике Србије, а последње године студија добио је докторску стипендију Вестфалијског Вилхелмовог универзитета. Докторску тезу насловљену „*Patria caelestis*. Есхатолошка димензија теологије Св. Григорија Двојеслова“ одбранио је 2010. године са оценом „*magna cum laude*“.

После докторских студија био је ангажован као сарадник Педагошко-катихетског института Православног богословског факултета. У јуну 2011. године изабран је за доцента, а у септембру 2016. за ванредног професора, на Групи за систематско богословље Православног богословског факултета.

Поред наставно-научног рада на Православном богословском факултету ангажован је као наставник и председник Програмског савета на Мултидисциплинарним мастер академским студијама при Универзитету у Београду „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“, а учествовао је и у изради плана и програма ових студија током последње акредитације (програм је по други пут акредитован 2021. године). Такође, као наставник ангажован је и на докторским студијама на Католичком богословском факултету Универзитета у Загребу.

У оквиру пројекта размене наставног особља ERASMUS + био је гостујући предавач на Фридрих-Александер универзитету Ерланген-Нирнберг у периодима од 9–20. маја 2016. године, од 16–20. октобра 2017. године и од 13–17. маја 2019. године. Такође, у оквиру SEEPUS пројекта био је од 21–27. јуна 2019. године гостујући предавач на Католичком теолошком факултету Универзитета у Бечу.

У периоду од 2015–2018 био је члан Савета Православног богословског факултета, а у периоду од 2016–2019 члан Савета Универзитета у Београду.

У Заједничкој лутеранско-православној комисији, коју сачињавају представници Православних Цркава и Лутеранског светског савеза, представља Српску Православну Цркву. Такође, био је члан Комисије младих православних и католичких теолога чији је утемељивач организација *Pro Oriente* из Беча. У протеклом периоду био је члан редакција факултетског часописа *Богословље* (2017–2020), часописа Епархије Захумско-Херцеговачке и Приморске *Видослов* и часописа Педагошко-катихетског института *Вероучитељ у школи*, а тренутно је члан редакција часописа *Саборност* (2017–) и часописа *Philotheos* (2016–). Поред тога, члан је саветодавног одбора (advisory board) едиције *Öst-West-Ökumene* чији је издавач Brill Deutschland GmbH.

Од страних језика говори немачки и енглески.

2. НАСТАВНО-ПЕДАГОШКИ РАД

Кандидат проф. др Раде Кисић поседује значајно наставно-педагошко радно искуство у високошколском образовању. Од 2011. године кандидат је у звању доцента ангажован на Катедри за догматику ПБФ-а. Од 2016. године до данас у звању ванредног професора на истој катедри предаје више предмета на свим студијским нивоима.

Поред тога, кандидат је у свом наставно-педагошком раду стицао искуство и на другој високошколској богословској установи предавајући на докторским студијама (предмети: „Значајнији теолошки правци кршћанског Истока и Запада у екуменској перспективи“ и „Компаративна конфесиологија“) на Католичком богословском факултету Универзитета у Загребу. Такође, кандидат је као наставник ангажован на Мултидисциплинарним мастер академским студијама при Универзитету у Београду „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“ (на предметима: „Хришћанство – Римокатоличка црква“ и „Хришћанство – Протестантске цркве“).

У свом педагошком раду кандидат је постигао запажене резултате, о чему сведоче оцене добијене у поступку студентске евалуације педагошког рада наставника. У претходних пет академских година резултати анкетања студената су по општој оцени одлични – 2016/2017: **4,97**; 2017/2018 : **4,98**; 2018/2019: **4,66**; 2019/2020: **4,64**; 2020/2021: **5,00**.

У наведеним анкетама студенти су изузетно високим оценама истакли следеће карактеристике кандидатовог педагошког приступа у настави као и у другим обавезама у раду са студентима: редовност одржавања наставе, разумљивост излагања предметне материје, подстицање студената на активност, критичко мишљење и креативност; уважавање студентских коментара, ставова и критика, као и благовремено и ажурно одговарање на студентска питања и друге поруке; професионалност и етичност у комуникацији са студентима.

Кандидат је до сада био ментор за одбрану завршних радова на основним академским студијама 3 (три) пута; члан комисије за одбрану завршних радова на основним академским студијама 3 (три) пута; ментор за одбрану мастер радова на мастер академским студијама 26 (двадесет шест) пута; члан комисије за одбрану мастер радова на мастер академским студијама 12 (дванаест) пута; члан комисије за одбрану докторских дисертација на докторским академским студијама 6 (шест) пута.

Од избора у претходно звање (2016-2021) кандидат је био ментор за одбрану завршних радова на мастер академским студијама 8 (осам) пута; члан комисије за одбрану мастер радова на мастер академским студијама 7 (седам) пута; члан комисије за одбрану дисертација на докторским академским студијама 3 (три) пута.

3. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Кандидат проф. др Раде Кисић је објавио већи број научних радова из области Систематске теологије. Комисија посебно истиче научно-богословски рад са тежиштем истраживања: Екуменско богословље.

У даљем излагању понудићемо библиографију и валоризацију научних радова објављених у периоду након последњег избора у звање ванредног професора, који су релевантни за овај избор, а у закључку ћемо настојати да представимо општу оцену његовог укупног рада.

3.1 Библиографија радова (од избора у претходно звање)

А. Национални научни скуп:

1. „Покајање као *comprunctio amoris* у Светог Григорија Двојеслова“, у: Златко Матић (ур.), *Покајање, праштање и спасење у савременој (постмодерној) култури. Испунило се време и приближило се Царство Божије; покајте се и верујте у Јеванђеље* (Мк 1, 15), Београд – Пожаревац 2018, 85–98. (Предавање по позиву са скупа националног значаја одржаног 21. маја 2018. године у манастиру Покајница, штампано у целини) [М61]

2. „Локална и универзална Црква у теологији Валтера Каспера“, у: Златко Матић / Александар Ђаковац / Раде Кисић (ур.), *Место еклесиологије у савременом систематском богословљу*, Београд 2021, 115–131. (Предавање по позиву са скупа националног значаја одржаног 11. фебруара 2021. године у формату видео конференције, штампано у целини) [М61]

Б. Међународни научни скуп:

1. „Јединство светих – нејединство живих из теолошко-духовне перспективе“, у: Нико Икић / Александар Ковачевић (ур.), *Једна света, општа и апостолска Христова Црква. Конгарови погледи у прошлост – отварање перспектива будућности* (*Studia Oecumenica* 1), Београд 2016, 129–144. (Предавање по позиву са међународног научног скупа одржаног у Београду 28. маја 2015. године, штампано у целини) [М31]

2. „Der Katholisch-Orthodoxe Dialog. Bestandaufnahme und Perspektiven“, у: Dietmar Schon (ур.), *Dialog 2.0 – Braucht der orthodox-katholische Dialog neue Impulse?* (Schriften des Ostkircheninstituts der Diözese Regensburg, Band 1), Regensburg 2017, 88–101. (Предавање по позиву са међународног научног скупа одржаног у Регенсбургу 23–24. септембра 2016. године, штампано у целини) [М31]

3. „Die Sendung der Kirche in der Welt von heute“, у: *Orthodoxes Forum*. Zeitschrift des Instituts für Orthodoxe Theologie der Universität München, 31. Jahrgang, 2017, Heft 1+2, 89–94. (Предавање по позиву са међународног научног скупа одржаног у Минхену 24–25. новембра 2016. године, штампано у целини) [M31]

4. „Serbische Orthodoxe Kirche und ökumenische Bewegung“, у: Dietmar Schon (ур.), *Die Serbische Orthodoxe Kirche in den Herausforderungen des 21. Jahrhunderts*, Regensburg 2019, 82–96. (Предавање по позиву са међународног научног скупа одржаног у Регенсбургу 05. маја 2018. године, штампано у целини) [M31]

5. „Konfessionelle Identität und ökumenische Annäherung“, у: Dietmar Schon (ур.), *Identität und Authentizität von Kirchen im „globalen Dorf“*. *Annäherung von Ost und West durch gemeinsame Ziele?*, Regensburg 2019, 184–196. (Предавање по позиву са међународног научног скупа одржаног у Регенсбургу 5–6. октобра 2018. године, штампано у целини) [M31]

6. „Die Darstellung der katholischen Kirche in den serbischen Medien“, у: Katrin Boeckh / Dietmar Schon (ур.), *Der Blick auf den Anderen – Katholisch-Orthodoxe Selbst- und Fremdwahrnehmungen*, Regensburg 2021, 223–236. (Предавање по позиву са међународног научног скупа одржаног у Београду 27–28. септембра 2019. године, штампано у целини) [M31]

V. Објављени научни и стручни радови (од избора у претходно звање):

1. „Die Fundamente stärken. Ein Kommentar zum Dokument des Konzils von Kreta über die ‚Beziehungen der Orthodoxen Kirche zu der übrigen christlichen Welt‘“, у: *Catholica* 1/2017, 52–59. [M51]

2. „Александријска школа“, у: Родољуб Кубат / Предраг Драгутиновић (ур.), *Лексикон библијске егзегезе*, Београд 2018, 57–59. [M46]

3. „Патрологија“, у: Родољуб Кубат / Предраг Драгутиновић (ур.), *Лексикон библијске егзегезе*, Београд 2018, 296–297. [M46]

4. „Gemeinsamer orthodox-katholischer Arbeitskreis St. Irenäus“, у: Michaela Christine Hastetter / Sergii Bortnyk (ур.), *Mosaik der Ökumene. Rezeptionsimpulse zum orthodox-katholischen Dialog* (FORUM ÖKUMENE herausgegeben von der PRO ORIENTE Kommission junger orthodoxer und katholischer Theologinnen und Theologen, Band 2), Freiburg / Basel / Wien 2018, 110–129. [M14]

5. „Die gemeinsame Lutherisch-Orthodoxe Kommission – Rückblick und Perspektiven“, у: Irena Zeltner Pavlović, Martin Illert (ур.), *Ostkirchen und Reformation 2017*.

Begegnungen und Tagungen im Jubiläumsjahr. Band 1: Dialog und Hermeneutik, Leipzig 2018, 209–216. [M14]

6. „Заједничка изјава Лутеранско-православне теолошке комисије – Тајна Цркве: VI Рукоположена служба / свештенство“, у: *Саборност* 12 (2018), 99–122. [M51]

7. „Srpska teologija u savremenom društvu“, у: *Edinost in dialog Unity and Dialogue* 74 (2019, 2), 255–266. [M23]

8. „Das Kloster Žiča und seine Bedeutung für die Serbische Orthodoxe Kirche“, у: *OST-WEST Europäische Perspektiven*, 21. Jahrgang 2020, Heft 1, 49–54.

9. „Ökumene – Orthodox“, у: Heribert Hallermann, Thomas Meckel, Michael Droege, Heinrich de Wall (ур.), *Lexikon für Kirchen- und Religionsrecht*, Band 3, Paderborn 2020, 391–393. [M15]

10. „Panorthodoxe Synode – Orthodox“ у: Heribert Hallermann, Thomas Meckel, Michael Droege, Heinrich de Wall (ур.), *Lexikon für Kirchen- und Religionsrecht*, Band 3, Paderborn 2020, 480–482. [M15]

11. „Vita mixta у учењу Светог Григорија Двојеслова“, у: *Саборност* 14 (2020), 81–93. [M52]

12. „Primus sine paribus: Одговор на текст Московске Патријаршије о примату“, у: *Саборност* 14 (2020), 199–214. [M52]

13. „Bis an die Grenze des Konsenses? Die Analyse einiger Aspekte der Erklärung ‚The Mystery of the Church: F. Ordained Ministry/Priesthood‘“, у: *Astra Salvensis* VIII (2020), no. 16, 163–174. [M23]

14. „Neue Dialogperspektiven oder doch nicht? Die ökumenischen Beziehungen der Orthodoxen Kirche nach dem Konzil auf Kreta“, у: *ΦΙΛΟΘΕΟΣ*, број 20.1 (2020), 151–167. [M51]

15. (са Растком Јовићем) „The Autocephaly of the Serbian Orthodox Church. A Historical Survey“, у: Edward G. Farrugia / Željko Paša (ур.), *Autocephaly: In Search of Unity in Diversity*, Rome 2021, потврда. [M13]

16. (са Далибором Ђукићем) „Свети и Велики Сабор у контексту институције саборности – црквеноправна и екуменска перспектива –“, у: *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 1/2021, потврда. [M51]

17. „Постсаборска рецепција документа ‚Мисија Православне Цркве у савременом свету‘“, у: *Зборник Матице српске за друштвене науке*, 2021 (бр. 178), потврда. [M24]

3.2 Преглед и оцена радова

1. „Покајање као *compunctio amoris* у Светог Григорија Двојеслова“, у: Златко Матић (ур.), *Покајање, праштање и спасење у савременој (постмодерној) култури. Испунило се време и приближило се Царство Божије; покајте се и верујте у Јеванђеље* (Мк 1, 15), Београд – Пожаревац 2018, 85–98. [М61]

У овом оригиналном научном раду аутор разматра појам покајања у учењу Светог Григорија Двојеслова, који се у стручној литератури понекад назива „*dostor compunctionis*“, што сведочи о значају који је Св. Двојеслов придавао покајању у хришћанском животу. Појам покајања Св. Григорије ставља у контекст човековог стања након првородног греха истичући да је човек у овом свету окружен видљивим, пропадљивим светом и да је због немања моћи духовног поимања стварности слеп за невидљиви свет, односно за своје истинско назначење. Стога Григорије истиче неопходност заокрета од временског ка вечном, од материјалног ка нематеријалном. На почетку егзистенцијалног заокрета од временског ка вечном стоји покајање, тј. први корак при *conversio* чини *compunctio*. Аутор посебно истиче да покајање у Григоријевој теологији не подразумева само покајање ради почињених грехова (*compunctio timoris*) него и *compunctio amoris*, односно покајање које проистиче из љубави према небеској домовини (*patria caelestis*). Аутор закључује да у учењу Св. Двојеслова покајање није тек један од елемената духовног живота него је то целосан егзистенцијални став који пројављује опредељење за Царство небеско.

2. „Локална и универзална Црква у теологији Валтера Каспера“, у : Златко Матић / Александар Ђаковац / Раде Кисић (ур.), *Место еклисиологије у савременом систематском богословљу*, Београд 2021, 115–131. [М61]

У овом оригиналном научном раду аутор анализира однос између локалне и универзалне Цркве у теологији кардинала Валтера Каспера. Полазећи од новозаветних списа као и од учења Другог ватиканског сабора, Каспер се односом локалне и универзалне Цркве бави пре свега подстакнут пастирским изазовима у свакодневници једне бискупије. Аутор стога сматра да у фокусу Касперовог интересовања за ова питања пре свега стоји унутаристоријски однос једне Цркве према многим појединачним Црквама. Због тога Каспер у расправи са кардиналом Рацингером одбацује представу о историјском и онтолошком првенству универзалне Цркве у односу на локалну Цркву и уместо тога заступа тезу о перихоретичком јединству универзалне и партикуларне Цркве.

3. „Јединство светих – нејединство живих из теолошко-духовне перспективе“, у: Нико Икић / Александар Ковачевић (ур.), *Једна света, општа и апостолска Христова Црква. Конгарови погледи у прошлост – отварање перспектива будућности* (*Studia Oecumenica* 1), Београд 2016, 129–144. [М31]

Аутор у овом прегледном научном раду излаже поједине аспекте Конгарове екуменске теологије. У првом делу текста аутор сажето представља Конгаров рад на пољу екумене пре Другог ватиканског сабора. За Конгара је јединство Цркве

утемељено пнеуматолошки и принцип јединства Цркве се људима даје на унутрашњи, духовни а не на један очигледан и непорецив начин. Овако одређен принцип јединства не води нужно ка јединственој форми у виду друштвеног обличја јединства и због тога су неопходна спољашња средства, форме и критеријуми јединства. Међутим, аутор исправно примећује да Конгар овим спољашњим принципима придаје секундарни значај, односно да сматра да они немају сврху по себи. Тиме Конгар омогућује отварање екуменског дијалога о њима, односно указује на њихов контекстуални карактер. Као могући начин превазилажења трагике „нејединства живих“ Конгар у свом учењу предлаже међусобну и заједничку „ре-рецепцију“ учења и праксе одељених Цркава, која би омогућила сагледавање различитости односно комплементарности различитих традиција у новом контексту.

4. „Der Katholisch-Orthodoxe Dialog. Bestandaufnahme und Perspektiven“, у: Dietmar Schon (ур.), *Dialog 2.0 – Braucht der orthodox-katholische Dialog neue Impulse?* (Schriften des Ostkircheninstituts der Diözese Regensburg, Band 1), Regensburg 2017, 88–101. [M31]

Тема овог оригиналног научног рада јесте екуменски дијалог између Православне Цркве и Римокатоличке Цркве. У првом делу рада аутор излаже историјски преглед ових односа посвећујући посебну пажњу почецима „дијалога љубави“ и „дијалога истине“. Критички се осврћући да тренутно стање у екуменским односима аутор анализира потенцијалне нове приступе који би позитивно утицали на наставак дијалога и ту посебно истиче „кенотичку еклисиологију“ Јоханеса Броседера и Конгарову „ре-рецепцију“ конфесионалних доктрина и пракси. Конгар посебно истиче неопходност развоја свести о историјском развоју учења и црквених структура. Као кључне изазове за наставак дијалога аутор истиче самодовољност и недостатак рецепције досадашњих резултата дијалога.

5. „Die Sendung der Kirche in der Welt von heute“, у: *Orthodoxes Forum. Zeitschrift des Instituts für Orthodoxe Theologie der Universität München*, 31. Jahrgang, 2017, Heft 1+2, 89– 94. [M31]

У овом научном раду аутор се критички бави документом „Мисија Православне Цркве у савременом свету. Допринос Православне Цркве преовладавању мира, правде, слободе, братства и љубави међу народима и укидању расних и других дискриминација“ као и његовом рецепцијом. У првом делу текста излаже се настанак документа односно прави поређење између ранијих нацрта документа и коначне верзије. Аутор сматра да ова поређења могу да укажу на новије развоје православне доктрине по питањима обрађеним у овом документу. Узимајући у обзир целокупну анализу документа аутор закључује да је у самом документу садржано оно што се у Православној Цркви већ учи или живи, односно да документ не би требао наићи да одбијање ни у оним Црквама које нису присуствовале Сабору на Криту.

6. „Serbische Orthodoxe Kirche und ökumenische Bewegung“, у: Dietmar Schon (ур.), *Die Serbische Orthodoxe Kirche in den Herausforderungen des 21. Jahrhunderts*, Regensburg 2019, 82–96. [M31]

У овом прегледном научном раду аутор на сажет али садржајан начин излаже преглед развоја екуменских односа Српске Православне Цркве. Анализирајући у првом делу текста екуменске односе између два светска рата аутор посебну пажњу посвећује плодноним и тада веома развијеним односима Српске Православне Цркве и Англиканске цркве. Након Другог светског рата ипак није дошло до прекида екуменских односа упркос прогонима којима је Српска Православна Црква била изложена али је интензитет тих односа свакако опао. Аутор у овом периоду посебно истиче сарадњу са Светским саветом цркава као и симпозионе теолошких факултета у бившој Југославији. Као кључне изазове у даљем развоју екуменских односа аутор исправно препознаје тзв. „не-теолошке“ факторе.

7. „Konfessionelle Identität und ökumenische Annäherung“, у: Dietmar Schon (ур.), *Identität und Authentizität von Kirchen im „globalen Dorf“*. *Annäherung von Ost und West durch gemeinsame Ziele?*, Regensburg 2019, 184–196. [M31]

Тема овог оригиналног научног рада јесте појам црквеног односно конфесионалног идентитета и његових импликација на развој екуменских односа. Полазећи од општих теорија о идентитета аутор се посебно бави документом чији су аутори тзв. „Група из Домбеса“ у коме се прави разлика између хришћанског, црквеног и конфесионалног идентитета. Наглашавајући неспојивост овог разликовања са православном еклисиологијом аутор ипак покушава да у овом разликовању пронађе могуће импуре за унапређење екуменских односа. Кључно питање у овом контексту јесте како се опходити према историјски насталим конфесионалним идентитетима и да ли су они препрека за екуменско зближавање. Аутор ипак истиче да је ово питање погрешно постављено и да је хришћански идентитет у овом историјском постојању могућ само као конкретни црквени идентитет, али да профилисање сопственог идентитета не треба почивати на ограђивању од других.

8. „Die Darstellung der katholischen Kirche in den serbischen Medien“, у: Katrin Boeckh / Dietmar Schon (ур.), *Der Blick auf den Anderen – Katholisch-Orthodoxe Selbst- und Fremdwahrnehmungen*, Regensburg 2021, 223–236. [M31]

У овом прегледном научном раду аутор анализира медијску слику Римокатоличке цркве у кључним српским штампаним медијима од 2003. године. Аутор наводи да циљ ове анализе није дескрипција медијске слике Римокатоличке цркве него потенцијалне последице одређене медијске слике на развој екуменских односа између Српске Православне Цркве и Римокатоличке цркве. Анализирајући најпре присуство у медијима аутор, закључује да обрађени медији посвећују релативно завидну пажњу дешавањима у Римокатоличкој Цркви, али да је та пажња ипак пре свега оријентисана или ка великим дешавањима (извештаји из Ватикана) или ка дешавањима која имају везе са локалним контекстом. Сходно томе, у анализираном периоду најзаступљеније теме су евентуални долазак папе у Србију као и случај Алојзија Степинца. Аутор закључује да пресудан утицај на медијску слику Римокатоличке цркве у Србији играју „не-теолошки“ фактори, чак и у случајевима када се ради о извештајима о Ватикану.

9. „Die Fundamente stärken. Ein Kommentar zum Dokument des Konzils von Kreta über die ‚Beziehungen der Orthodoxen Kirche zu der übrigen christlichen Welt‘“, у: *Catholica* 1/2017, 52–59. [M51]

У овом оригиналном научном делу аутор анализира документ „Односи Православне Цркве према остатку хришћанског света“ као и евентуалне последице које би усвајање овог документа могло имати на екуменски дијалога. Посебну пажњу у тексту аутор посвећује разматрању еклисиолошког статуса других хришћанских цркава (тј. параграфу 6 овог документа), који је, према општем утиску, остао „отворен“ за различите интерпретације. Поред тога аутор истиче да је у документу посебна пажња посвећена билатералним и мултилатералним дијалозима иако, за разлику од ранијих нацрта овог текста, у коначној верзији документа нема евалуације појединачних билатералних дијалога. Премда нису неочекиване примедбе да се од овог документа очекивало више, ипак, узимајући у обзир савремене тенденције у екуменским дијалозима, овај документ показује снажну вољу Православне Цркве за наставак и већи ангажман у екуменском покрету.

10. „Александријска школа“, у: Родољуб Кубат / Предраг Драгутиновић (ур.), *Лексикон библијске егзегезе*, Београд 2018, 57–59. [M46]

У овој лексикографској јединици аутор обрађује историјат, развој и егзегетске принципе Александријске катихетске школе.

11. „Патрологија“, у: Родољуб Кубат / Предраг Драгутиновић (ур.), *Лексикон библијске егзегезе*, Београд 2018, 296–297. [M46]

У овој лексикографској јединици аутор сажето обрађује појам патрологија односно патристика и говори о значају патрологије за библијску егзегезу.

12. „Gemeinsamer orthodox-katholischer Arbeitskreis St. Irenäus“, у: Michaela Christine Hastetter / Sergii Bortnyk (ур.), *Mosaik der Ökumene. Rezeptionsimpulse zum orthodox-katholischen Dialog* (FORUM ÖKUMENE herausgegeben von der PRO ORIENTE Kommission junger orthodoxer und katholischer Theologinnen und Theologen, Band 2), Freiburg / Basel / Wien 2018, 110–129. [M14]

Тема овог прегледног научног чланка јесте рад православно-католичке радне групе Св. Иринеја. У првом делу текста аутор најпре излаже постанак и циљеве рада ове радне групе да би потом прешао на њен начин рада. Највећа пажња посвећена је прегледу досадашњих заседања и евалуацији рада групе из перспективе њеног доприноса православно-римокатоличком дијалогу. Аутор пажљиво анализира досадашње резултате рада и покушава да у њима пронађе импULSE који би допринели екуменском дијалогу. Премда је релативно тешко евалуирати резултати рада сличних радних група, чија заседања и радни материјали нису доступни јавности, аутор оцењује да је допринос ове радне групе православно-римокатоличком дијалогу значајан.

13. „Die gemeinsame Lutherisch-Orthodoxe Kommission – Rückblick und Perspektiven“, у: Irena Zeltner Pavlović, Martin Illert (ур.), *Ostkirchen und Reformation 2017. Begegnungen und Tagungen im Jubiläumsjahr. Band 1: Dialog und Hermeneutik*, Leipzig 2018, 209–216. [M14]

У овом оригиналном научном раду аутор исцрпно анализира рад Заједничке лутеранско-православне теолошке комисије. Након историјског прегледа, у коме је тематизовано оснивање и досадашњи ток рада комисије, аутор прелази на анализу теолошког доприноса ове комисије уз напомену да се теолошки допринос никако не може свести на заједничке изјаве. Посебну пажњу аутор посвећује изазовима у раду комисије и будућим перспективама. Поред тренутног акцента на разматрању појединачних доктринарних питања аутор сматра да је неопходно методолошко промишљање будућег дијалога и да је неопходно радити на истраживању питања у којој мери су постојеће разлике препрека за успостављање чвршћих односа између две стране. Поред тога, аутор истиче да бављење социјално-етичким и антрополошким питањима може додатно оснажити и унапредити дијалог.

14. „Заједничка изјава Лутеранско-православне теолошке комисије – Тајна Цркве: VI Рукоположена служба / свештенство“, у: *Саборност* 12 (2018), 99–122. [M51]

Тема овог прегледног рада јесте анализа документа „Тајна Цркве: VI Рукоположена служба/свештенство“ који је Заједничка лутеранско-православна теолошка комисија усвојила у Хелсинкију, 14. новембра 2017. године. У документу се разматра питање рукоположене службе односно свештенства у православној и лутеранској традицији. У Заједничкој изјави ова је тема сагледана из више углова (Свето Писмо, рана Црква и Васељенски сабори, Реформација и лутеранска вероисповедања), а посебна пажња посвећена је следећим подтемама: теологија и пракса рукоположења, однос између царског свештенства и рукоположене службе/свештенства, апостолско прејемство, место и улога жена у животу Цркве и рукополагање жена. У уводној анализи аутор се критички осврће на документ и сматра да овај документ не треба посматрати као „последњу реч“ у лутеранско-православном дијалогу о разумевању рукоположене службе/свештенства, већ пре као извесну базу за даље разматрање ове веома важне теме.

15. „Srpska teologija u savremenom društvu“, у: *Edinost in dialog Unity and Dialogue* 74 (2019, 2), 255–266. [M23]

Тема овог оригиналног научног рада јесте анализа места и улоге православне теологије у савременом српском друштву. У првом делу текста аутор настоји да представи саморазумевање теологије у погледу њеног односа према друштву, док се у наставку текста бави „повратком“ Цркве, а тиме наравно и теологије, у јавну сферу и закључује да расправе о месту и улози Цркве у јавној сфери у Србији још увек нису окончане. Као илустрацију ове тврдње аутор наводи увођење веронауке у школски образовни систем у Србији 2001. године и повратак Православног богословског факултета у састав Универзитета у Београду 2004. године. У закључку текста аутор истиче неопходност разумевања теологије као дијалога, односно неопходност да теологија делује по принципу „питање – одговор“.

16. „Das Kloster Žiča und seine Bedeutung für die Serbische Orthodoxe Kirche“, у: *OST-WEST Europäische Perspektiven*, 21. Jahrgang 2020, Heft 1, 49–54.

У овом раду аутор даје преглед историјата манастира Жича са посебним нагласком на период XIII века.

17. „Ökumene – Orthodox“, у: Heribert Hallermann, Thomas Meckel, Michael Droege, Heinrich de Wall (ур.), *Lexikon für Kirchen- und Religionsrecht*, Band 3, Paderborn 2020, 391–393. [M15]

У овој лексикографској јединици аутор даје сажет историјски приказ става Православне Цркве према екуменском покрету као и приказ савремених изазова са којима је у том погледу суочена Православна Црква (нпр. питање крајњег циља екуменског дијалога).

18. „Panorthodoxe Synode – Orthodox“ у: Heribert Hallermann, Thomas Meckel, Michael Droege, Heinrich de Wall (ур.), *Lexikon für Kirchen- und Religionsrecht*, Band 3, Paderborn 2020, 480–482. [M15]

У овој лексикографској јединици аутор представља предсаборску историју, кључне документе као и потенцијални значај Светог и Великог Сабора за Православну Цркву односно изазове у том погледу (нпр. питање рецепције).

19. „Vita mixta у учењу Светог Григорија Двојеслова“, у: *Саборност* 14 (2020), 81–93. [M52]

У овом прегледном научном раду аутор излаже концепт *vita mixta* који у свом учењу развија Св. Григорије Двојеслов. Као полазну тачну за своја антрополошка размишљања Св. Григорије Двојеслов често користи последице првородног греха односно губитак *ingenita standi soliditas* и тиме могућност сталне контемплације. Међутим, аутор истиче Григоријев став да се чак и у овом животу може искусити доживљај краткотрајне контемплације и полазећи од овог става, односно личног искуства, Св. Двојеслов развија свој концепт *vita contemplativa*, који је у овом свету ипак тешко остварив јер је, између осталог, сваки човек оптерећен многобројним световним обавезама (*vita activa*). Аутор показује да Св. Григорије временом увиђа могућност плодносног повезивања ова два начина живота у концепт *vita mixta*.

20. „Primus sine paribus: Одговор на текст Московске Патријаршије о примату“, у: *Саборност* 14 (2020), 199–214. [M52]

Аутор у овом раду представља и анализира одговор Митрополита Елпидофора Ламбриниадиса на документ свештеног Синода Руске Православне Цркве „Став Московске Патријаршије о првенству у васељенској Цркви“. Овај, за међуправославне односе значајан текст у ствари представља наставак дебате о примату у васељенској Цркви, која је у православној теологији посебно подстакнута усвајањем Равенског документа. Кључне теме у овој дебати су питања да ли се однос примата и саборности може разматрати у контексту Тројичног богословља и како се одређује извор примата на различитим еклисиолошким нивоима. Аутор се критички осврће на поједине тврдње у овом документу и, са друге стране, покушава да установи потенцијалне комплементарности између различитих ставова о овим питањима.

21. „Bis an die Grenze des Konsenses? Die Analyse einiger Aspekte der Erklärung ‚The Mystery of the Church: F. Ordained Ministry/Priesthood‘“, у: *Astra Salvensis* VIII (2020), no. 16, 163–174. [M23]

У овом оригиналном научном раду аутор пажљиво анализира последњи документ Заједничке лутеранско-православне теолошке комисије и то пре свега из једне специфичне перспективе. Кључно питање на које аутор даје одговор јесте да ли су овим документом досегнуте последње границе консензуса између две стране када је реч о комплексном питању разумевања свештенства. Истичући несумњиву сложеност и важност ове теме за обе стране, аутор се ипак критички осврће на праксу одвојеног излагања лутеранског и православног учења по појединим питањима у овом документу, односно на нешто мању заступљеност заједничких ставова. У том погледу аутор поставља питање смислености сепаратних изјава у документу који пре свега тежи ка постизању консензуса по одређеним питањима. Са друге стране, аутор истиче да је овим документом завршена једна етапа рада Комисије, током које је кључна тема била еклисиологија, и да је усвајање овог документа, у коме су отворено изложене и бројне разлике, омогућило наставак дијалога.

22. „Neue Dialogperspektiven oder doch nicht? Die ökumenischen Beziehungen der Orthodoxen Kirche nach dem Konzil auf Kreta“, у: *ΦΙΛΟΘΕΟΣ*, број 20.1 (2020), 151–167. [M51]

Тема овог оригиналног научног рада јесте рецепција документа „Односи Православне Цркве према остатку хришћанског света“, односно питање да ли су усвајањем овог документа отворене неке нове перспективе у екуменском дијалогу Православне Цркве. Наиме, пет година након усвајања документа аутор анализира рецепцију односно евентуалне последице овог текста и као његову кључну заслугу види сам наставак и промовисану жељу за продубљивањем дијалога. Међутим, када је реч о отварању нових перспектива, документ је нешто скромнији донета. Аутор истиче да је овај текст ипак пре свега орјентисан *ad intra* односно да представља импулс за унутарправославни дијалог и да као такав није окренут отварању нових екуменских перспектива.

23. (са Растком Јовићем) „The Autocephaly of the Serbian Orthodox Church. A Historical Survey“, у: Edward G. Farrugia и Željko Paša (ур.), *Autocephaly: In Search of Unity in Diversity*, Rome 2021, потврда. [M13]

У овом оригиналном научном раду аутори исцрпно истражују аутокефалост Српске Православне Цркве из историјске и канонске перспективе. Посебну пажњу аутори посвећују појму аутокефалије односно установљењу аутокефалије Српске Православне Цркве у XIII веку. Поред тога аутори настоје да дају одговоре на неке недоумице које су у православној теологији појавиле последњих деценија када је реч о установи аутокефалије односно, у конкретном случају, о аутокефалности Српске Православне Цркве.

24. (са Далибором Ђукићем) „Свети и Велики Сабор у контексту институције саборности – црквеноправна и екуменска перспектива –“, у: *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 1/2021, потврда. [M51]

У овом оригиналном научном раду аутори се, полазећи од Светог и Великог Сабора Православне Цркве, баве установом саборности и припремама за овај Сабор и то пре свега из црквено-правне и екуменске перспективе. У првом делу рада указано је на изузетну флексибилност ове установе саборности која се лако прилагођавала

различитим црквеним потребама и друштвеним околностима, као и на то да саборност представља основну институцију на којој почива црквена организација од парохијског и манастирског до универзалног, тј. васељенског нивоа. У другом делу рада представљена су припремна заседања и изазови са којима су помесне Цркве биле суочене током припрема за Сабор. Општи закључак рада могао би се резимирати у ставу да установа саборности у Православној Цркви свакако превазилази свој црквено-правни значај, који ће увек бити неупитан, и да је добила своју екуменску перспективу чиме је постала фактор савремених међуцрквених и међуверских односа.

25. „Постсаборска рецепција документа „Мисија Православне Цркве у савременом свету“, у: *Зборник Матице српске за друштвене науке*, 2021 (бр. 178), потврда. [M24]

Тема овог оригиналног научног рада јесте анализа рецепције документа „Мисија Православне Цркве у савременом свету“. Будући да на разумевање значаја самог документа битно утиче процес предсаборске припреме као и ставови појединих помесних Православних Цркава, први део текста посвећен је тим питањима. Након усвајања документа на Сабору уследиле су бројне анализе и реакције од којих аутор у овом тексту представља само оне које могу послужити као репрезентативне. Уз посебан осврт на екуменска и међуверска питања највећа пажња у раду, и у томе лежи посебна вредност овог рада, посвећена је документу „За живот света. Ка социјалном етосу Православне Цркве“, који се сматра за досада најважнији пример рецепције документа „Мисија Православне Цркве у савременом свету“.

4. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

(стручно-професионални допринос, допринос академској и широј заједници, сарадња са другим високошколским и научноистраживачким установама) – од избора у претходно звање.

1. Стручно-професионални допринос:

1.1. У протеклом периоду кандидат је био члан редакције факултетског часописа *Богословље* (2017–2020), а тренутно је члан редакција часописа *Саборност* (2017–) и часописа *Philotheos* (2016–). Поред тога, члан је саветодавног одбора (advisory board) едиције *Öst-West-Ökumene* чији је издавач Brill Deutschland GmbH.

1.1. Од избора у претходно звање кандидат је био уредник два зборника радова
а) (заједно са: Андреј Јефтић и Микоња Кнежевић), *Вера и мисао у вртлогу времена*, Београд – Подгорица – Фоча 2021.
б) (заједно са: Златко Матић и Александар Ђаковац) *Место еклисиологије у савременом систематском богословљу*, Београд 2021.

1.2. Кандидат је био члан организационог одбора научног скупа националног значаја „Место еклисиологије у савременом систематском богословљу“.

1.3. Од избора у претходно звање кандидат је био ментор за одбрану завршних радова на мастер академских студијама 8 (осам) пута; члан комисије за одбрану мастер радова на мастер академским студијама 7 (седам) пута; члан комисије за одбрану дисертација на докторским академским студијама 3 (три) пута.

2. Допринос академској и широј заједници:

2.2. У периоду од 2015–2018. године кандидат је био члан Савета Православног богословског факултета.

2.2. У периоду од 2016–2019. године кандидат је био члан Савета Универзитета у Београду.

2.2. Кандидат је био члан Комисије за писање извештаја за избор у звање вишег асистента на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ Универзитета у Источном Сарајеву (одлука од 08. 04. 2019. године).

2.3. Решењем Министарства просвете и културе Републике Српске од 04. 07. 2018. године кандидат је био члан Комисије за лиценцирање другог циклуса студијског програма *Међурелигијски студији и изградња мира* на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ Универзитета у Источном Сарајеву.

2.4. У периоду од 2014 – 2016. године кандидат је био аутор пројекта „Унутрашњи свет образовања“.

2.4. Кандидат је био аутор и предавач семинара за наставнике верске наставе „Екуменски и међурелигијски дијалог и његово унапређење кроз наставу православне веронауке“ (Брчко, 29. 12. 2017).

3. Сарадња са другим високошколским, односно научноистраживачким установама односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

3.2. Поред наставно-научног рада на Православном богословском факултету кандидат је као наставник ангажован на Мултидисциплинарним мастер академским студијама при Универзитету у Београду „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“.

3.2. Кандидат је као наставник ангажован је на докторским студијама на Католичком богословском факултету Универзитета у Загребу.

3.2. Кандидат је био члан Комисије за преглед и оцену докторске дисертације на Факултету политичких наука Универзитета у Београду (одлука од 15. 09. 2016)

3.4. У оквиру пројекта размене наставног особља ERASMUS + кандидат је од избора у претходно звање био гостујући предавач на Фридрих-Александер универзитету Ерланген-Нирнберг у периодима од 16–20. октобра 2017. године и од 13–17. маја 2019. године.

3.4. У оквиру СЕЕРУС пројекта кандидат је од 21–27. јуна 2019. године био гостујући предавач на Католичком теолошком факултету Универзитета у Бечу.

3.5. Кандидат је учествовао у изради курикулума Мултидисциплинарних мастер академских студија при Универзитету у Београду „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“ (последња акредитација је из 2021. године).

3.5. Кандидат је председник Програмског савета на Мултидисциплинарних мастер академских студија при Универзитету у Београду „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“.

3.6. Од последњег избора у звање кандидат је одржао два предавања по позиву на универзитетима у иностранству (1. „Dialogperspektiven oder doch nicht? Ein Kommentar zum Dokument des Konzils von Kreta über die *Beziehungen der Orthodoxen Kirche zu der übrigen christlichen Welt*“, 29. 05. 2019. на позив: Das Institut für ökumenische Forschung и Die Andrei Saguna Fakultät für Orthodoxe Theologie (Румунија); 2. „Ecumenical Relations of the Serbian Orthodox Church in the 20th and 21st centuries“, 04. 03. 2021. године на позив: Institute of Eastern Christian Studies, Radbound University (Холандија)).

– Уредништва

У периоду од прошлог избора у звање кандидат је био уредник два зборника:

а) (заједно са: Андреј Јефтић и Микоња Кнежевић), *Вера и мисао у вртлогу времена*, Београд – Подгорица – Фоча 2021.

б) (заједно са: Златко Матић и Александар Ђаковац) *Место еклисиологије у савременом систематском богословљу*, Београд 2021.

– Рецензентске активности :

Од избора у претходно звање, кандидат је био рецензент следећих научних дела:

а) Златко Матић, *Примат римског епископа у делу Ж.-М. Р. Тијара. Могућност рецепције Тијарове теологије у дијалогу Православне и Римокатоличке Цркве*, Пожаревац – Београд 2018.

б) Златко Матић (ур.), *Видјехом свјет истиниј. Исихазам у животу Цркве српских и поморских земаља*, Београд – Пожаревац 2019.

в) Anton Japundžić – Richard Pavlić, *Grgur Palamas. Otajstvo spasenja kao milost divinizacije*, Zagreb 2021.

5. ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ ЗАКОНСКИХ УСЛОВА И КРИТЕРИЈУМА ЗА ИЗБОР У ПРЕДЛОЖЕНО НАСТАВНИЧКО ЗВАЊЕ

5.1. ОПШТИ УСЛОВИ

Кандидат проф. др Раде Кисић испунио је опште услове за **поновни избор у звање ванредног професора**. Он је у свом досадашњем раду на Православном богословском факултету Универзитета у Београду (непуних 10 година радног стажа) прошао звања доцента и ванредног професора (први пут) на Групи за Систематско богословље, у складу са свим предвиђеним условима и критеријумима.

5.2. ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ

1. Искуство у педагошком раду са студентима, односно од стране високошколске установе позитивно оцењено приступно предавање из области за коју се бира, уколико нема педагошко искуство

Кандидат проф. др Раде Кисић поседује значајно наставно-педагошко радно искуство у високошколском образовању. Од 2011. године кандидат је у звању доцента ангажован на Катедри за догматику ПБФ а од 2016. године до данас у звању ванредног професора на истој катедри предаје више предмета на свим студијским нивоима.

Поред тога, кандидат је у свом наставно-педагошком раду стицао искуство и на другој високошколској богословској установи као наставник на докторским студијама (предмети: „Значајнији теолошки правци кршћанског Истока и Запада у екуменској перспективи“ и „Компаративна конфесиологија“) на Католичком богословском факултету Универзитета у Загребу. Такође, кандидат је као наставник ангажован на Мултидисциплинарним мастер академским студијама при Универзитету у Београду „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“ (на предметима: „Хришћанство – Римокатоличка црква“ и „Хришћанство – Протестантске цркве“).

2. Позитивна оцена педагошког рада добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода:

- 2016/2017: **4,97**;
- 2017/2018: **4,98**;
- 2018/2019: **4,66**;
- 2019/2020: **4,64**;
- 2020/2021: **5,00**.

3. Објављен један рад из категорије M20 или четири рада из категорије M51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира (за поновни избор ванредног професора):

1. „Srpska teologija u savremenom društvu“, у: *Edinost in dialog Unity and Dialogue* 74 (2019, 2), 255–266. [M23]
2. „Bis an die Grenze des Konsenses? Die Analyse einiger Aspekte der Erklärung ‚The Mystery of the Church: F. Ordained Ministry/Priesthood‘“, у: *Astra Salvensis VIII* (2020), no. 16, 163–174. [M23]
3. „Постсаборска рецепција документа ‚Мисија Православне Цркве у савременом свету‘“, у: *Зборник Матице српске за друштвене науке*, 2021 (бр. 178), потврда. [M24]
4. „Die Fundamente stärken. Ein Kommentar zum Dokument des Konzils von Kreta über die ‚Beziehungen der Orthodoxen Kirche zu der übrigen christlichen Welt‘“, у: *Catholica* 1/2017, 52–59. [M51]
5. „Заједничка изјава Лутеранско-православне теолошке комисије – Тајна Цркве: VI Рукоположена служба / свештенство“, у: *Саборност* 12 (2018), 99–122. [M51]
6. „Neue Dialogperspektiven oder doch nicht? Die ökumenischen Beziehungen der Orthodoxen Kirche nach dem Konzil auf Kreta“, у: *ΦΙΛΟΘΕΟΣ*, број 20.1 (2020), 151–167. [M51]
7. (са Далибором Ђукићем) „Свети и Велики Сабор у контексту институције саборности – црквеноправна и екуменска перспектива –“, у: *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 1/2021, потврда. [M51]

- Према члану 9. *Правилника о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду* („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 192/16, 195/16, 199/17, 203/18 и 223/21) за испуњење овог изборног услова релевантни су и следећи радови:

1. (са Растком Јовићем) „The Autocephaly of the Serbian Orthodox Church. A Historical Survey“, у: Edward G. Farrugia и Željko Paša (ур.), *Autocephaly: In Search of Unity in Diversity*, Rome 2021, потврда. [M13]
2. „Gemeinsamer orthodox-katholischer Arbeitskreis St. Irenäus“, у: Michaela Christine Hastetter / Sergii Bortnyk (ур.), *Mosaik der Ökumene. Rezeptionsimpulse zum orthodox-katholischen Dialog* (FORUM ÖKUMENE herausgegeben von der PRO ORIENTE Kommission junger orthodoxer und katholischer Theologinnen und Theologen, Band 2), Freiburg / Basel / Wien 2018, 110–129. [M14]
3. „Die gemeinsame Lutherisch-Orthodoxe Kommission – Rückblick und Perspektiven“, у: Irena Zeltner Pavlović, Martin Illert (ур.), *Ostkirchen und Reformation 2017. Begegnungen und Tagungen im Jubiläumsjahr. Band 1: Dialog und Hermeneutik*, Leipzig 2018, 209–216. [M14]
4. „Ökumene – Orthodox“, у: Heribert Hallermann, Thomas Meckel, Michael Droege, Heinrich de Wall (ур.), *Lexikon für Kirchen- und Religionsrecht*, Band 3, Paderborn 2020, 391–393. [M15]

5. „Panorthodoxe Synode – Orthodox“ у: Heribert Hallermann, Thomas Meckel, Michael Droege, Heinrich de Wall (ур.), *Lexikon für Kirchen- und Religionsrecht*, Band 3, Paderborn 2020, 480–482. [M15]

4. Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије M31 или M33:

1. „Јединство светих – нејединство живих из теолошко-духовне перспективе“, у: Нико Икић / Александар Ковачевић (ур.), *Једна света, општа и апостолска Христова Црква. Конгарови погледи у прошлост – отварање перспектива будућности (Studia Oecumenica 1)*, Београд 2016, 129–144. [M31]
2. „Der Katholisch-Orthodoxe Dialog. Bestandaufnahme und Perspektiven“, у: Dietmar Schon (ур.), *Dialog 2.0 – Braucht der orthodox-katholische Dialog neue Impulse?* (Schriften des Ostkircheninstituts der Diözese Regensburg, Band 1), Regensburg 2017, 88–101. [M31]
3. „Die Sendung der Kirche in der Welt von heute“, у: *Orthodoxes Forum. Zeitschrift des Instituts für Orthodoxe Theologie der Universität München*, 31. Jahrgang, 2017, Heft 1+2, 89–94. [M31]
4. „Serbische Orthodoxe Kirche und ökumenische Bewegung“, у: Dietmar Schon (ур.), *Die Serbische Orthodoxe Kirche in den Herausforderungen des 21. Jahrhunderts*, Regensburg 2019, 82–96. [M31]
5. „Konfessionelle Identität und ökumenische Annäherung“, у: Dietmar Schon (ур.), *Identität und Authentizität von Kirchen im „globalen Dorf“: Annäherung von Ost und West durch gemeinsame Ziele?*, Regensburg 2019, 184–196. [M31]
6. „Die Darstellung der katholischen Kirche in den serbischen Medien“, у: Katrin Boeckh / Dietmar Schon (ур.), *Der Blick auf den Anderen – Katholisch-Orthodoxe Selbst- und Fremdwahrnehmungen*, Regensburg 2021, 223–236. [M31]

5. Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије M61 или M63:

1. „Покајање као *comprunctio amoris* у Светог Григорија Двојеслова“, у: Златко Матић (ур.), *Покајање, праштање и спасење у савременој (постмодерној) култури. Испунило се време и приближило се Царство Божије; покајте се и верујте у Јеванђеље* (Мк 1, 15), Београд – Пожаревац 2018, 85–98. [M61]
2. „Локална и универзална Црква у теологији Валтера Каспера“, у: Златко Матић / Александар Таковац / Раде Кисић (ур.), *Место еклесиологије у савременом систематском богословљу*, Београд 2021, 115–131. [M61]

5. 3. ИЗБОРНИ УСЛОВИ

1. СТРУЧНО-ПРОФЕСИОНАЛНИ ДОПРИНОС

1.1. У протеклом периоду кандидат је био члан редакције факултетског часописа *Богословље* (2017–2020), а тренутно је члан редакција часописа *Саборност* (2017–) и часописа *Philotheos* (2016–). Поред тога, члан је саветодавног одбора (advisory board) едиције *Öst-West-Ökumene* чији је издавач Brill Deutschland GmbH.

1.1. Од избора у претходно звање кандидат је био уредник два зборника радова
а) (заједно са: Андреј Јефтић и Микоња Кнежевић), *Вера и мисао у вртлогу времена*, Београд – Подгорица – Фоча 2021.

б) (заједно са: Златко Матић и Александар Ђаковац) *Место еклисиологије у савременом систематском богословљу*, Београд 2021.

1.2. Кандидат је био члан организационог одбора научног скупа националног значаја „Место еклисиологије у савременом систематском богословљу“.

1.3. Од избора у претходно звање кандидат је био ментор за одбрану завршних радова на мастер академских студијама 8 (осам) пута; члан комисије за одбрану мастер радова на мастер академским студијама 7 (седам) пута; члан комисије за одбрану дисертација на докторским академским студијама 3 (три) пута.

2. ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

2.2. У периоду од 2015–2018. године кандидат је био члан Савета Православног богословског факултета.

2.2. У периоду од 2016–2019. године кандидат је био члан Савета Универзитета у Београду.

2.2. Кандидат је био члан Комисије за писање извештаја за избор у звање вишег асистента на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ Универзитета у Источном Сарајеву (одлука од 08. 04. 2019. године).

2.3. Решењем Министарства просвете и културе Републике Српске од 04. 07. 2018. године кандидат је био члан Комисије за лиценцирање другог циклуса студијског програма *Међурелигијски студији и изградња мира* на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ Универзитета у Источном Сарајеву.

2.4. У периоду од 2014–2016. године кандидат је био аутор пројекта „Унутрашњи свет образовања“.

2.4. Кандидат је био аутор и предавач семинара за наставнике верске наставе „Екуменски и међурелигијски дијалог и његово унапређење кроз наставу православне веронауке“ (Брчко, 29. 12. 2017).

3. САРАДЊА СА ДРУГИМ ВИСОКОШКОЛСКИМ, ОДНОСНО НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ УСТАНОВАМА ОДНОСНО УСТАНОВАМА КУЛТУРЕ ИЛИ УМЕТНОСТИ У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

3.2. Поред наставно-научног рада на Православном богословском факултету кандидат је као наставник ангажован на Мултидисциплинарним мастер академским студијама при Универзитету у Београду „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“.

3.2. Кандидат је као наставник ангажован је на докторским студијама на Католичком богословском факултету Универзитета у Загребу.

3.2. Кандидат је био члан Комисије за преглед и оцену докторске дисертације на Факултету политичких наука Универзитета у Београду (одлука од 15. 09. 2016)

3.4. У оквиру пројекта размене наставног особља ERASMUS + кандидат је од избора у претходно звање био гостујући предавач на Фридрих-Александер универзитету Ерланген-Нирнберг у периодима од 16–20. октобра 2017. године и од 13–17. маја 2019. године.

3.4. У оквиру СЕЕРУС пројекта кандидат је од 21– 27. јуна 2019. године био гостујући предавач на Католичком теолошком факултету Универзитета у Бечу.

3.5. Кандидат је учествовао у изради курикулума Мултидисциплинарних мастер академских студија при Универзитету у Београду „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“ (последња акредитација је из 2021. године).

3.5. Кандидат је председник Програмског савета на Мултидисциплинарних мастер академских студија при Универзитету у Београду „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“.

3.6. Од последњег избора у звање кандидат је одржао два предавања по позиву на универзитетима у иностранству (1. „Dialogperspektiven oder doch nicht? Ein Kommentar zum Dokument des Konzils von Kreta über die *Beziehungen der Orthodoxen Kirche zu der übrigen christlichen Welt*“, 29. 05. 2019. на позив: Das Institut für ökumenische Forschung и Die Andrei Saguna Fakultät für Orthodoxe Theologie (Румунија); 2. „Ecumenical Relations of the Serbian Orthodox Church in the 20th and 21st centuries“, 04. 03. 2021. године на позив: Institute of Eastern Christian Studies, Radbound University (Холандија)).

6. УКУПНА ОЦЕНА

Сагледавајући све релевантне сегменте делатности кандидата др Радета Кисића (наставно-педагошки рад, научно-истраживачки рад и друге одговарајуће

активности), Комисија констатује да кандидат поседује висок степен научно-истраживачких квалификација у научној области за коју се бира и да кандидат др Раде Кисић испуњава све критеријуме и законске услове за поновни избор у звање ванредног професора за ужу научну област **Систематска теологија/ Тежиште истраживања: Екуменско богословље** на Православном богословском факултету Универзитета у Београду.

Оно што кандидата др Радета Кисића посебно препоручује за поновни избор у звање ванредног професора јесте вишегодишње искуство у наставно-педагошком раду на Православном богословском факултету (непуних 10 година) у оквиру кога је држао наставу на свим студијским нивоима. Оно што такође треба истаћи јесте чињеница да је током последњег изборног периода константно имао високе оцене у студенским анкетама. Поред наставно-научног рада на ПБФ кандидат је на различите начине активан и на међународном нивоу и доприноси промоцији и афирмацији Православног богословског факултета.

Узимајући у обзир све горе наведене чињенице Комисија сматра да је др Раде Кисић веома способан кандидат, научни радник и педагог и да је реално је очекивати да ће он и даље напредовати и давати допринос у поменутиим научним сферама.

7. МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Пошто је пажљиво прегледала и упоредила приспели конкурсни материјал, Комисија је констатовала да **др Раде Кисић поседује потребан степен научних и стручних квалификација** у оквиру уже научне области и на предмету за који се бира. Овде првенствено имамо у виду квалитет као и висок степен наставно-педагошких и научно-истраживачких квалификација у области за коју се бира. Кандидат испуњава све законске услове за поновни избор у звање ванредног професора за ужу научну област **Систематска теологија/Тежиште истраживања: Екуменско богословље** и то (између осталог): завршене докторске студије; вишегодишње искуство у наставно-педагошком раду са студентима на Православном богословском факултету (непуних 10 година), у оквиру којег је држао часове предавања и вежби из више предмета на свим студијским нивоима; у претходних пет академских година константно има високе оцене наставно-педагошког рада исказане у студентским анкетама (2016/2017: **4,97**; 2017/2018 : **4,98**; 2018/2019: **4,66**; 2019/2020: **4,64**; 2020/2021: **5,00**); искуство у настави на другим високошколским установама; чланство и менторство у комисијама за завршне радове на мастер и докторским академским студијама; међународна сарадња; као и релевантне научне радове у одговарајућој научној области објављене у научним часописима и зборницима;

На основу свега изложеног, Комисија закључује да су се стекли сви законски услови да се **др Раде Кисић**, досадашњи ванредни професор изабран за ужу научну област **Систематска теологија/Тежиште истраживања: Екуменско богословље** на Православном богословском факултету Универзитета у Београду, предложи за поновни избор у звање ванредног професора за наведену област и тежиште истраживања, по конкурс у публикацији „Послови“, објављеном 19. маја 2021. године, као кандидат који испуњава све законске услове, па се стога с поверењем и особитим поштовањем обраћа **Изборном већу Православног богословског факултета Универзитета у Београду са предлогом да прихвати реферат Комисије и упути предлог Стручном већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Београду за поновни избор др Радета Кисића у звање ванредног професора за ужу научну област Систематска теологија/Тежиште истраживања: Екуменско богословље, са пуним радним временом на поменутом факултету.**

У Београду,

14. јун 2021. године

Чланови комисије:

Еп. др Игнатије Мидић

редовни професор Православног богословског факултета
Универзитета у Београду,
председавајући Комисије

др Александар Ђаковац

ванредни професор Православног богословског факултета
Универзитета у Београду

др Миланко Говедарица

ванредни професор Филозофског факултета
Универзитета у Београду

Г) ГРУПАЦИЈА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

С А Ж Е Т А К РЕФЕРАТА КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

І - О КОНКУРСУ

Назив факултета: Православни богословски факултет Универзитета у Београду
Ужа научна, односно уметничка област: Систематска теологија / тежиште истраживања:
Екуменско богословље
Број кандидата који се бирају: 1
Број пријављених кандидата: 1
Имена пријављених кандидата:
1. др Раде Кисић

ІІ - О КАНДИДАТИМА

1) - Основни биографски подаци

- Име, средње име и презиме: Раде (Велимир) Кисић
- Датум и место рођења: 21. 12. 1977. Требиње
- Установа где је запослен: Православни богословски факултет Универзитета у Београду
- Звање/радно место: ванредни професор
- Научна, односно уметничка област: Систематска теологија / тежиште истраживања:
Екуменско богословље

2) - Стручна биографија, дипломе и звања

Основне студије:

- Назив установе: Православни богословски факултет
- Место и година завршетка: Београд, 2004.

Мастер:

- Назив установе:
- Место и година завршетка:
- Ужа научна, односно уметничка област:

Магистеријум:

- Назив установе:
- Место и година завршетка:
- Ужа научна, односно уметничка област:

Докторат:

- Назив установе: Католички теолошки факултет Универзитета у Минстеру
- Место и година одбране: Минстер, 2010.
- Наслов дисертације: „Patria Caelestis. Die eschatologische Dimension der Theologie Gregors des Großen“
- Ужа научна, односно уметничка област: патрологија, историја ране Цркве

Досадашњи избори у наставна и научна звања:

- 2011. доцент
- 2016. ванредни професор

3) Испуњени услови за избор у звање ванредног професора (поновни избор)

ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ:

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	оцена / број година радног искуства
1	Пристапно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе	
2	Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода	– 2016/2017: 4,97 ; – 2017/2018: 4,98 ; – 2018/2019: 4,66 ; – 2019/2020: 4,64 ; – 2020/2021: 5,00 .
3	Искуство у педагошком раду са студентима	10 (десет) година

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број менторства / учешћа у комисији и др.
4	Резултати у развоју научнонаставног подмлатка	
5	Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама	Члан комисије: 7
6	Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације	Члан комисије: 3

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број радова, саопштења, цитата и др	Навести часописе, скупове, књиге и друго
7	Објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира.		
8	Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (М31, М33, М61, М63)		
9	Објављена два рада из категорије М20 или пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора у звање из научне области за коју се бира.		
10	Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту		
11	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		
12	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33		

13	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63.		
14	<p>Објављена један рад из категорије М20 или четири рада из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. (за поновни избор ванр. проф)</p>	<p>- 2 рада из категорије М23; - 1 рад из категорије М24; - 4 рада из категорије М51;</p> <p>- према члану 9. Правилника о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду за испуњење овог изборног услова релевантни су и следећи радови:</p> <p>- 1 рад из категорије М13 - 2 рада из категорије М14 - 2 рада из категорије М15</p>	<p>1. „Srpska teologija u savremenom društvu“, у: <i>Edinost in dialog Unity and Dialogue</i> 74 (2019, 2), 255–266. [M23]</p> <p>2. „Bis an die Grenze des Konsenses? Die Analyse einiger Aspekte der Erklärung ‚The Mystery of the Church: F. Ordained Ministry/Priesthood‘“, у: <i>Astra Salvensis VIII</i> (2020), no. 16, 163–174. [M23]</p> <p>3. „Постсаборска рецепција документа ‚Мисија Православне Цркве у савременом свету‘“, у: <i>Зборник Матице српске за друштвене науке</i>, 2021 (бр. 178), потврда. [M24]</p> <p>4. „Die Fundamente stärken. Ein Kommentar zum Dokument des Konzils von Kreta über die ‚Beziehungen der Orthodoxen Kirche zu der übrigen christlichen Welt‘“, у: <i>Catholica</i> 1/2017, 52–59. [M51]</p> <p>5. „Заједничка изјава Лутеранско-православне теолошке комисије – Тајна Цркве: VI Рукоположена служба / свештенство“, у: <i>Саборност</i> 12 (2018), 99–122. [M51]</p> <p>6. „Neue Dialogperspektiven oder doch nicht? Die ökumenischen Beziehungen der Orthodoxen Kirche nach dem Konzil auf Kreta“, у: <i>ΦΙΛΟΘΕΟΣ</i>, број 20.1 (2020), 151–167. [M51]</p> <p>7. (са Далибором Ђукићем) „Свети и Велики Сабор у контексту институције саборности – црквеноправна и екуменска перспектива –“, у: <i>Зборник радова Правног факултета у Новом Саду</i> 1/2021, потврда. [M51]</p> <p>- према члану 9. Правилника о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду за испуњење овог изборног услова релевантни су и следећи радови:</p>

			<p>1. (са Растком Јовићем) „The Autocephaly of the Serbian Orthodox Church. A Historical Survey“, у: Edward G. Farrugia и Željko Paša (ур.), <i>Autocephaly: In Search of Unity in Diversity</i>, Rome 2021, потврда. [M13]</p> <p>2. „Gemeinsamer orthodox-katholischer Arbeitskreis St. Irenäus“, у: Michaela Christine Hastetter / Sergii Bortnyk (ур.), <i>Mosaik der Ökumene. Rezeptionsimpulse zum orthodox-katholischen Dialog</i> (FORUM ÖKUMENE herausgegeben von der PRO ORIENTE Kommission junger orthodoxer und katholischer Theologinnen und Theologen, Band 2), Freiburg / Basel / Wien 2018, 110–129. [M14]</p> <p>3. „Die gemeinsame Lutherisch-Orthodoxe Kommission – Rückblick und Perspektiven“, у: Irena Zeltner Pavlović, Martin Illert (ур.), <i>Ostkirchen und Reformation 2017. Begegnungen und Tagungen im Jubiläumsjahr. Band 1: Dialog und Hermeneutik</i>, Leipzig 2018, 209–216. [M14]</p> <p>4. „Ökumene – Orthodox“, у: Heribert Hallermann, Thomas Meckel, Michael Droege, Heinrich de Wall (ур.), <i>Lexikon für Kirchen- und Religionsrecht</i>, Band 3, Paderborn 2020, 391–393. [M15]</p> <p>5. „Panorthodoxe Synode – Orthodox“ у: Heribert Hallermann, Thomas Meckel, Michael Droege, Heinrich de Wall (ур.), <i>Lexikon für Kirchen- und Religionsrecht</i>, Band 3, Paderborn 2020, 480–482. [M15]</p>
15	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33. (за поновни избор ванр. проф)	- 6 радова из категорије М31	<p>1. „Јединство светих – нејединство живих из теолошко-духовне перспективе“, у: Нико Икић / Александар Ковачевић (ур.), <i>Једна света, општа и апостолска Христова Црква. Конгарови погледи у прошлост – отварање перспектива будућности (Studia Oecumenica 1)</i>, Београд 2016, 129–144. [M31]</p> <p>2. „Der Katholisch-Orthodoxe Dialog. Bestandaufnahme und</p>

			<p>Perspektiven“, y: Dietmar Schon (yp.), <i>Dialog 2.0 – Braucht der orthodox-katholische Dialog neue Impulse?</i> (Schriften des Ostkircheninstituts der Diözese Regensburg, Band 1), Regensburg 2017, 88–101. [M31]</p> <p>3. „Die Sendung der Kirche in der Welt von heute“, y: <i>Orthodoxes Forum</i>. Zeitschrift des Instituts für Orthodoxe Theologie der Universität München, 31. Jahrgang, 2017, Heft 1+2, 89– 94. [M31]</p> <p>4. „Serbische Orthodoxe Kirche und ökumenische Bewegung“, y: Dietmar Schon (yp.), <i>Die Serbische Orthodoxe Kirche in den Herausforderungen des 21. Jahrhunderts</i>, Regensburg 2019, 82–96. [M31]</p> <p>5. „Konfessionelle Identität und ökumenische Annäherung“, y: Dietmar Schon (yp.), <i>Identität und Authentizität von Kirchen im „globalen Dorf“: Annäherung von Ost und West durch gemeinsame Ziele?</i>, Regensburg 2019, 184–196. [M31]</p> <p>6. „Die Darstellung der katholischen Kirche in den serbischen Medien“, y: Katrin Boeckh / Dietmar Schon (yp.), <i>Der Blick auf den Anderen – Katholisch-Orthodoxe Selbst- und Fremdwahrnehmungen</i>, Regensburg 2021, 223–236. [M31]</p>
16	<p>Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63. (за поновни избор ванр. проф)</p>	<p>- 2 рада из категорије М61</p>	<p>1. „Покајање као compunctio amoris у Светог Григорија Двојеслова“, y: Златко Матић (yp.), <i>Покајање, праштање и спасење у савременој (постмодерној) култури. Испунило се време и приближило се Царство Божије; покајте се и верујте у Јеванђеље</i> (Мк 1, 15), Београд – Пожаревац 2018, 85–98. [M61]</p> <p>2. „Локална и универзална Црква у теологији Валтера Каспера“, y: Златко Матић / Александар Баковац / Раде Кисић (yp.), <i>Место еклисиологије у савременом систематском богословљу</i>, Београд 2021, 115–131. [M61]</p>

17	Објављен један рад из категорије М21, М22 или М23 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира		
18	Објављен један рад из категорије М24 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М21, М22 или М23 може, један за један, да замени услов из категорије М24 или М51		
19	Објављених пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М24 може, један за један, да замени услов из категорије М51		
20	Цитираност од 10 хетеро цитата.		
21	Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33		
22	Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63		
23	Одобен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		
24	Број радова као услов за менторство у вођењу докт. дисерт. – (стандард 9 Правилника о стандардима...)		

ИЗБОРНИ УСЛОВИ:

<i>(изабрати 2 од 3 услова)</i>	<i>Заокружити ближе одреднице (најмање по једна из 2 изабрана услова)</i>
1. Стручно-професионални допринос	1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству. 2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа. 3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама. 4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.

<p>2. Допринос академској и широј заједници</p>	<p>1. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира. 2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству. 3. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарства. 4. Учесће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке. 5. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке.</p>
<p>3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству</p>	<p>1. Руковођење или учешће у међународним научним или стручним пројекатима и студијама 2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача. 3. Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа. 4. Учесће у програмима размене наставника и студената. 5. Учесће у изради и спровођењу заједничких студијских програма 6. Предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству.</p>

***Напомена:** На крају табеле кратко описати заокружену одредницу

1. СТРУЧНО-ПРОФЕСИОНАЛНИ ДОПРИНОС

1.1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству.

- У протеклом периоду кандидат је био члан редакције факултетског часописа *Богословље* (2017–2020), а тренутно је члан редакција часописа *Саборност* (2017–) и часописа *Philotheos* (2016–). Поред тога, члан је саветодавног одбора (advisory board) едиције *Öst-West-Ökumene* чији је издавач Brill Deutschland GmbH.

- Од избора у претходно звање кандидат је био уредник два зборника радова:

а) (заједно са: Андреј Јефтић и Микоња Кнежевић), *Вера и мисао у вртлогу времена*, Београд – Подгорица – Фоча 2021.

б) (заједно са: Златко Матић и Александар Таковац) *Место еклисиологије у савременом систематском богословљу*, Београд 2021.

1.2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа.

- Кандидат је био члан организационог одбора научног скупа националног значаја „Место еклисиологије у савременом систематском богословљу“.

1.3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама.

- Од избора у претходно звање кандидат је био ментор за одбрану завршних радова на мастер академских студијама 8 (осам) пута; члан комисије за одбрану мастер радова на мастер академским студијама 7 (седам) пута; члан комисије за одбрану дисертација на докторским академским студијама 3 (три) пута.

2. ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

2.2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.

- У периоду од 2015–2018. године кандидат је био члан Савета Православног богословског факултета.

- У периоду од 2016–2019. године кандидат је био члан Савета Универзитета у Београду.

- Кандидат је био члан Комисије за писање извештаја за избор у звање вишег асистента на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ Универзитета у Источном Сарајеву (одлука од 08. 04. 2019. године).

2.3. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарстава.

- Решењем Министарства просвете и културе Републике Српске од 04. 07. 2018. године кандидат је био члан Комисије за лиценцирање другог циклуса студијског програма *Међурелигијски студији и изградња мира* на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ Универзитета у Источном Сарајеву.

4. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке.

- У периоду од 2014–2016. године кандидат је био аутор пројекта „Унутрашњи свет образовања“.

- Кандидат је био аутор и предавач семинара за наставнике верске наставе „Екуменски и међурелигијски дијалог и његово унапређење кроз наставу православне веронауке“ (Брчко, 29. 12. 2017).

3. САРАДЊА СА ДРУГИМ ВИСОКОШКОЛСКИМ, ОДНОСНО НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ УСТАНОВАМА, ОДНОСНО УСТАНОВАМА КУЛТУРЕ ИЛИ УМЕТНОСТИ У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

3.2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача.

- Поред наставно-научног рада на Православном богословском факултету кандидат је као наставник ангажован на Мултидисциплинарним мастер академским студијама при Универзитету у Београду „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“.

- Кандидат је као наставник ангажован је на докторским студијама на Католичком богословском факултету Универзитета у Загребу.

- Кандидат је био члан Комисије за преглед и оцену докторске дисертације на Факултету политичких наука Универзитета у Београду (одлука од 15. 09. 2016)

3.4. Учешће у програмима размене наставника и студената.

- У оквиру пројекта размене наставног особља ERASMUS + кандидат је од избора у претходно звање био гостујући предавач на Фридрих-Александер универзитету Ерланген-Нирнберг у периодима од 16–20. октобра 2017. године и од 13–17. маја 2019. године.

- У оквиру СЕЕРУС пројекта кандидат је од 21–27. јуна 2019. године био гостујући предавач на Католичком теолошком факултету Универзитета у Бечу.

3.5. Учешће у изради и спровођењу заједничких студијских програма

- Кандидат је учествовао у изради курикулума Мултидисциплинарних мастер академских студија при Универзитету у Београду „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“ (последња акредитација је из 2021. године).

- Кандидат је председник Програмског савета на Мултидисциплинарних мастер академских студија при Универзитету у Београду „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“.

3.6. Предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству.

- Од последњег избора у звање кандидат је одржао два предавања по позиву на универзитетима у иностранству (1. „Dialogperspektiven oder doch nicht? Ein Kommentar zum Dokument des Konzils von Kreta über die *Beziehungen der Orthodoxen Kirche zu der übrigen christlichen Welt*“, 29. 05. 2019. на позив: Das Institut für ökumenische Forschung и Die Andrei Saguna Fakultät für Orthodoxe Theologie (Румунија); 2. „Ecumenical Relations of the Serbian Orthodox Church in the 20th and 21st centuries“, 04. 03. 2021. године на позив: Institute of Eastern Christian Studies, Radbound University (Холандија)).

III - ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Пошто је пажљиво прегледала приспели конкурсни материјал, Комисија је констатовала да **др Раде Кисић поседује потребан степен научних и стручних квалификација** у оквиру уже научне области и на предмету за који се бира. Овде првенствено имамо у виду квалитет као и висок степен наставно-педагошких и научно-истраживачких квалификација у области за коју се бира. Кандидат испуњава све законске услове за поновни избор у звање ванредног професора за ужу научну област **Систематска теологија/Тежиште истраживања: Екуменско богословље** и то (између осталог): завршене докторске студије; вишегодишње искуство у наставно-педагошком раду са студентима на Православном богословском факултету (непуних 10 година), у оквиру којег је држао часове предавања и вежби из више предмета на свим студијским нивоима; у претходних пет академских година константно има високе оцене наставно-педагошког рада исказане у студентским анкетама (2016/2017: **4,97**; 2017/2018 : **4,98**; 2018/2019: **4,66**; 2019/2020: **4,64**; 2020/2021: **5,00**); искуство у настави на другим високошколским установама; чланство и менторство у комисијама за завршне радове на мастер и докторским академским студијама; међународна сарадња; као и релевантне научне радове у одговарајућој научној области објављене у научним часописима и зборницима.

На основу свега изложеног, Комисија закључује да су се стекли сви законски услови да се **др Раде Кисић**, досадашњи ванредни професор изабран за ужу научну област **Систематска теологија/Тежиште истраживања: Екуменско богословље** на Православном богословском

факултету Универзитета у Београду, предложи за поновни избор у звање ванредног професора за наведену област и тежиште истраживања, по конкурс у публикацији „Послови“, објављеном 19. маја 2021. године, као кандидат који испуњава све законске услове, па се стога с поверењем и особитим поштовањем обраћа **Изборном већу Православног богословског факултета Универзитета у Београду са предлогом да прихвати реферат Комисије и упути предлог Стручном већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Београду за поновни избор др Радета Кисића у звање ванредног професора за ужу научну област Систематска теологија/Тежиште истраживања: Екуменско богословље, са пуним радним временом на поменутом факултету.**

У Београду,

14. јун 2021. године

Чланови комисије:

Еп. др Игнатије Мидић

редовни професор Православног богословског факултета
Универзитета у Београду,
председавајући Комисије

др Александар Ђаковац

ванредни професор Православног богословског факултета
Универзитета у Београду

др Миланко Говедарица

ванредни професор Филозофског факултета
Универзитета у Београду

ДОДАТАК УЗ ТАЧКУ 3. САЖЕТКА

и

Име кандидата: **Проф. др Раде Кисић**

БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА (2016-2021)

A. Радови у научним и стручним часописима и зборницима

1. „Die Fundamente stärken. Ein Kommentar zum Dokument des Konzils von Kreta über die ‚Beziehungen der Orthodoxen Kirche zu der übrigen christlichen Welt‘“, у: *Catholica* 1/2017, 52–59. [M51]
2. „Александријска школа“, у: Родољуб Кубат / Предраг Драгутиновић (ур.), *Лексикон библијске егзегезе*, Београд 2018, 57–59. [M46]
3. „Патрологија“, у: Родољуб Кубат / Предраг Драгутиновић (ур.), *Лексикон библијске егзегезе*, Београд 2018, 296–297. [M46]
4. „Gemeinsamer orthodox-katholischer Arbeitskreis St. Irenäus“, у: Michaela Christine Hastetter / Sergii Bortnyk (ур.), *Mosaik der Ökumene. Rezeptionsimpulse zum orthodox-katholischen Dialog* (FORUM ÖKUMENE herausgegeben von der PRO ORIENTE Kommission junger orthodoxer und katholischer Theologinnen und Theologen, Band 2), Freiburg / Basel / Wien 2018, 110–129. [M14]
5. „Die gemeinsame Lutherisch-Orthodoxe Kommission – Rückblick und Perspektiven“, у: Irena Zeltner Pavlović, Martin Illert (ур.), *Ostkirchen und Reformation 2017. Begegnungen und Tagungen im Jubiläumsjahr. Band 1: Dialog und Hermeneutik*, Leipzig 2018, 209–216. [M14]
6. „Заједничка изјава Лутеранско-православне теолошке комисије – Тајна Цркве: VI Рукоположена служба / свештенство“, у: *Саборност* 12 (2018), 99–122. [M51]
7. „Srpska teologija u savremenom društvu“, у: *Edinost in dialog Unity and Dialogue* 74 (2019, 2), 255–266. [M23]
8. „Das Kloster Žiça und seine Bedeutung für die Serbische Orthodoxe Kirche“, у: OST-WEST Europäische Perspektiven, 21. Jahrgang 2020, Heft 1, 49–54.
9. „Ökumene – Orthodox“, у: Heribert Hallermann, Thomas Meckel, Michael Droege, Heinrich de Wall (ур.), *Lexikon für Kirchen- und Religionsrecht*, Band 3, Paderborn 2020, 391–393. [M15]
10. „Panorthodoxe Synode – Orthodox“, у: Heribert Hallermann, Thomas Meckel, Michael Droege, Heinrich de Wall (ур.), *Lexikon für Kirchen- und Religionsrecht*, Band 3, Paderborn 2020, 480–482. [M15]
11. „Vita mixta у учењу Светог Григорија Двојеслова“, у: *Саборност* 14 (2020), 81–93. [M52]
12. „Primus sine paribus: Одговор на текст Московске Патријаршије о примату“, у: *Саборност* 14 (2020), 199–214. [M52]
13. „Bis an die Grenze des Konsenses? Die Analyse einiger Aspekte der Erklärung ‚The Mystery of the Church: F. Ordained Ministry/Priesthood‘“, у: *Astra Salvensis* VIII (2020), no. 16, 163–174. [M23]
14. „Neue Dialogperspektiven oder doch nicht? Die ökumenischen Beziehungen der Orthodoxen Kirche nach dem Konzil auf Kreta“, у: *ΦΙΛΟΘΕΟΣ*, број 20.1 (2020), 151–167. [M51]

15. (са Растком Јовићем) „The Autocephaly of the Serbian Orthodox Church. A Historical Survey“, у: Edward G. Farrugia / Željko Paša (ур.), *Autocephaly: In Search of Unity in Diversity*, Rome 2021, потврда. [M13]

16. (са Далибором Ђукићем) „Свети и Велики Сабор у контексту институције саборности – црквеноправна и екуменска перспектива –“, у: *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 1/2021, потврда. [M51]

17. „Постсаборска рецепција документа „Мисија Православне Цркве у савременом свету““, у: *Зборник Матице српске за друштвене науке*, 2021 (бр. 178), потврда. [M24]

Б. Радови са међународних научних конференција

1. „Јединство светих – нејединство живих из теолошко-духовне перспективе“, у: Нико Икић / Александар Ковачевић (ур.), *Једна света, општа и апостолска Христова Црква. Конгарови погледи у прошлост – отварање перспектива будућности (Studia Oecumenica 1)*, Београд 2016, 129–144. (Предавање по позиву са међународног научног скупа одржаног у Београду 28. маја 2015. године, штампано у целини) [M31]

2. „Der Katholisch-Orthodoxe Dialog. Bestandaufnahme und Perspektiven“, у: Dietmar Schon (ур.), *Dialog 2.0 – Braucht der orthodox-katholische Dialog neue Impulse?* (Schriften des Ostkircheninstituts der Diözese Regensburg, Band 1), Regensburg 2017, 88–101. (Предавање по позиву са међународног научног скупа одржаног у Регенсбургу 23–24. септембра 2016. године, штампано у целини) [M31]

3. „Die Sendung der Kirche in der Welt von heute“, у: *Orthodoxes Forum. Zeitschrift des Instituts für Orthodoxe Theologie der Universität München*, 31. Jahrgang, 2017, Heft 1+2, 89– 94. (Предавање по позиву са међународног научног скупа одржаног у Минхену 24–25. новембра 2016. године, штампано у целини) [M31]

4. „Serbische Orthodoxe Kirche und ökumenische Bewegung“, у: Dietmar Schon (ур.), *Die Serbische Orthodoxe Kirche in den Herausforderungen des 21. Jahrhunderts*, Regensburg 2019, 82–96. (Предавање по позиву са међународног научног скупа одржаног у Регенсбургу 05. маја 2018. године, штампано у целини) [M31]

5. „Konfessionelle Identität und ökumenische Annäherung“, у: Dietmar Schon (ур.), *Identität und Authentizität von Kirchen im „globalen Dorf“. Annäherung von Ost und West durch gemeinsame Ziele?*, Regensburg 2019, 184–196. (Предавање по позиву са међународног научног скупа одржаног у Регенсбургу 5–6. октобра 2018. године, штампано у целини) [M31]

6. „Die Darstellung der katholischen Kirche in den serbischen Medien“, у: Katrin Boeckh / Dietmar Schon (ур.), *Der Blick auf den Anderen – Katholisch-Orthodoxe Selbst- und Fremdwahrnehmungen*, Regensburg 2021, 223–236. (Предавање по позиву са међународног научног скупа одржаног у Београду 27–28. септембра 2019. године, штампано у целини) [M31]

В. Радови са домаћих научних скупова

1. „Покајање као *compunctio amoris* у Светог Григорија Двојеслова“, у: Златко Матић (ур.), *Покајање, праштање и спасење у савременој (постмодерној) култури. Испунило се време и приближило се Царство Божије; покајте се и верујте у Јеванђеље (Мк 1, 15)*, Београд – Пожаревац 2018, 85–98. [M61]

2. „Локална и универзална Црква у теологији Валтера Каспера“, у : Златко Матић / Александар Ђаковац / Раде Кисић (ур.), *Место еклисиологије у савременом систематском богословљу*, Београд 2021, 115–131. [M61]